

Yttrande dnr 511-11655-2018

LRF Västra Götaland har getts möjlighet att yttra sig om "Strategi för formellt skydd av skog i Västra Götaland" och lämnar här följande synpunkter.

Sammanfattningsvis vill vi se:

- Ett skyddsarbete som bygger på frivillighet – Komet på riktigt.
- En tydligare koppling mellan naturvårdsmålen och den budget som finns till förfogande.
- En samhällsekonomisk analys över hur mycket avsättningarna av mark egentligen kostar.

LRF är positivt till att naturvårdsarbetet ska vara kostnadseffektivt och att det ska ske i god dialog med markägarna. Samt att man har en strategi för hur detta arbete ska bedrivas. Vi ser dock att detta program lämnar fler frågor än svar efter sig.

Miljömålet levande skogar

Länen har tilldelats etappmål för hur mycket mark som ska skyddas fram till 2020 och för att hitta de bäst lämpade områdena pekade sk Värdeutrakter ut. I detta reviderade program så har värdeutrakterna ökat från 294 000 hektar till 414 000 hektar, varav 362 000 ha ska vara "prioriteringsgrund" för fortsatt formellt skydd. Detta motsvarar 27% av länets skogliga yta.

Det beting som Västra Götaland har fått för skyddad skog är 4 800 hektar ytterligare från 2016 års nivå. Det mesta ska ske i form av reservat.

Vi har svårt att se hur denna målsättning ska vara möjlig att uppfylla såväl ekonomiskt som praktiskt. Vi anser också att målsättningar för levande skogar ska mätas i kvantitet och inte i kvalitet. Vi frågar dessutom vilket som är det slutliga målet för reservatspolitiken eftersom allt vi hittills sett handlat om "etappmål". Här är det viktigt att det sker en sammanvägning av de olika intressena i samhället för att finna en nivå som är den slutliga.

Samhällsekonomisk kalkyl saknas

Programmet saknar ekonomiska avvägningar, vilket är en central brist.

Det har inte gjorts någon samhällsekonomisk kalkyl för effekterna av reservatspolitiken, varken fram till idag – eller i framtiden.

Här behöver flera viktiga svar lämnas: Hur ser kalkylen ut när 4 800 inlösta hektar används till naturvård och friluftsliv istället för produktion? Hur påverkar det klimatarbetet när CO₂-upptaget från brukad skog uteblir och när denna yta inte längre kan leverera hållbara byggmaterial och energi? Och hur påverkar det industrin, tillväxten och jobben när denna yta inte längre finns tillgänglig?

En annan brist är att det inte finns några beräknade kostnader för hur mycket etappmålet kostar i inlösen och skötsel av mark.

Här har LRF tidigare uppmärksammat att Länsstyrelsens och Naturvårdsverkets egna rapporter visar att man inte kan leva upp till varken statliga eller regionala ambitioner i naturvårdsarbetet. Många skötselplaner är gamla/inaktuella. Skötseln släpar efter och någon regelmässig uppföljning av vilka åtgärder som genomförts i förhållande till målen, förefaller inte göras.

När LRF frågat om detta, får vi svaret att det inte finns någon koppling mellan mål och medel och det finner vi märkligt. En trovärdig naturvård förutsätter transparens och att mål som sätts kan uppfyllas.

Vi anser därför att Länsstyrelsen vid nybildning av reservat ska beräkna vad skötselplanen kommer att kosta, samt anvisa medel till detta. Ungefär som vid all annan budgetering i såväl privat som offentlig ekonomi.

Komet – på riktigt

I avsnitt 4.1 beskrivs att markägaren ska sättas i centrum. *”För den enskilde markägaren kan formellt skydd upplevas som ett stort ingrepp i friheten att bestämma över sin egendom. Det är viktigt att de personer som representerar beslutsmyndigheten sätter sig in i markägarens situation och har förståelse för denna.”*

Detta är en central del i naturvårdspolitiken som LRF vill betona vikten av. Det är staten som är den starke och alla är medvetna om att om markägare och stat inte kommer överens, så bildas ett reservat i alla fall. Detta ger ett extra stort ansvar att det skapas delaktighet och dialog.

LRF vill se en annan modell där Kometprogrammets markägarinitiativ för att skydda områden, blir normgivande. Om det nu finns 362 000 hektar utpekade områden, varav 1,3% av dessa ska bli föremål för formellt skydd, så ger ju det möjlighet till att forma en ”affärsmodell” där Länsstyrelsen efterlyser markägare som frivilligt anmäler ytor som kan sparas med sedvanlig ersättning. Det blir då en form av upphandling där anmälda marker kan prioriteras och ersättas – till nytta för både naturvård och markägaren.

Ska detta bli riktigt effektivt så måste frivillighet vara den enda formen. För så länge det finns en möjlighet att ta marken med tvång, så minskar markägarnas intresse för att anmäla sig frivilligt.

Detta kallar vi Komet-på riktigt.

Vi är medvetna om att flertalet av dessa synpunkter ligger utanför Länsstyrelsens befogenhet, men anser ändå att – om viljan finns – så kan Västra Götaland föreslå och utveckla modeller som sedan kan spridas till andra län.

Sofia Karlsson
Ordförande LRF Västra Götaland
asofia.karlsson@telia.com
Lrf.vastragotaland@lrf.se